

STYRESAK

Saksnr.: 56/17

Statsbudsjettet 2019: Søknad om bevilgning utenfor rammen (satsingsforslag)

Til: **STYRET**
Fra: Direktøren

Dato: 19.09.2017
Saksbehandler: Seksjonssjefer for økonomi/teknisk
Arkivnr: produksjon/

Saksdokumenter:

- Saksutredning
- Vedlegg 1: Budsjettforslag utenfor rammen 2019 (S-sak 56-17 Vedlegg 1 - Budsjettforslag utenfor rammen 2019)
- Vedlegg 2: Sammendrag kostnader (S-sak 56 -17 Vedlegg 2 – Sammendrag Kostnader)
- Vedlegg 3: Rapport AIX Arkitekter AB (filbenevnelse: «S-sak 56-17 Vedlegg 3 - KHIO Modernisering av teaterteknikk)

Bakgrunn

I tildelingsbrevet til Kunsthøgskolen for 2017, pkt 5.2, fremgår det at institusjonen skal utarbeide budsjettforslag for 2019, dvs satsingsforslag utenfor rammen. Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høgskolesektoren. Fristen for å sende inn satsingsforslag er 1. nov 2017.

Kunsthøgskolen i Oslo planlegger å søke om bevilgninger utenom rammen for Statsbudsjettet 2019, til sammen **22,202 mill kroner i 2019**. Vi har valgt å gi styret en relativt grundig orientering om bakgrunnen for forslagene.

Satsingsforslag 2019

Prioritet	Satsingsforslag	2019	2020	2021	2022
1	Rehabiliterer forsknings- og undervisningsbygg/ utstyr (verksteder og scener)	21 000 000	21 000 000		
2	Stipendiatstillinger	1 202 000	3 606 000	6 010 000	7 212 000

Prioritet 1 Rehabilitering av scener/teaterteknikk og verksteder

Kunsthøgskolens seksjon Teknisk Produksjon har ansvar for utstyr og installasjoner på scenekunst og verkstedene. Seksjonen har fullført et prosjekt for å kartlegge investeringsbehovet over de neste 19 år. Prosjektet innbefatter inventering av utstyr og installasjoner, vurdering av levetider og behov for vedlikehold og nyinvestering, og en faglig vurdering av dette behovet med prioriteringer.

Prosjektet viser at det finnes større behov for investeringer over de nærmeste årene for å opprettholde dagens tilbud til studentene. Inventeringen viser at seksjonen har ansvar for utstyr og installasjoner til ny verdi på ca. 95 millioner kroner.

Det stilles også krav til forbedringer i forhold til HMS og oppdateringer for å ta i bruk ny teknologi.

Vedlikehold og reinvestering

Kostnadene for vedlikehold og reinvesteringer har vært moderat de siste årene, delvis fordi installasjonene var nye ved innflyttingen og delvis i et forsøk å utsette større investeringer så lenge som mulig. Scenehuset (byggetrinn 1) er snart 15 år gammel og en god del utstyr når snart slutten på sitt levetid eller er allerede tatt ut av bruk. I tillegg finnes det noen installasjoner i fellesverkstedet (byggetrinn 2) som ikke fungerer som planlagt. Det finnes et akutt behov for å bytte ut eller forbedre en del installasjoner for å unngå full stopp på noen verksteder og scener. Dette inkluderer:

- Dimmere på alle scener
- Lydutstyr på alle scener
- Fullføring av orkestergraven (som aldri ble bygget ferdig og er en sikkerhetsrisiko)
- Renovering av syrerommet i grafikkverkstedet
- Renovering av støv- og avgass- avtrekk i flere verksteder
- Ombygginger for å tilfredsstille HMS krav til logistikk og materialtransport

Dette gir et behov for flere større investeringer på kort tid.

Utvikling av verksteder og sceneteknikk

Det kommer hele tiden krav om å ta i bruk nye teknikker og å forbedre vårt tilbud til studentene. Vi ser også en økning i aktivitet. Områder med stort press fra fag inkluderer grafikk, scenografi og video. Områder med stor aktivitet inkluderer keramikk, printshop, publisering, søm, stofftrykk og scenene.

Større behov på noen områder bør bety mindre press på andre, noe som bør kunne begrense kostnadene. Samtidig betyr omprioritering ofte kostbare ombygginger, da verkstedlokalene er godt tilpasset eksisterende maskiner og installasjoner.

HMS - fornyelse av sceneteknikken

Scenehuset på KHIO er en av de siste i Norden som ble bygget med manuelle scenetrekk. Hvor manuelle trekk fortsatt finnes blir de byttet ut av hensyn til arbeidsmiljø, sikkerhet og effektivitet. Flere av scenene har ingen form for fast løfteutstyr og løft gjøres for hånd med hjelp av provisoriske installasjoner.

Oppgradering av sceneteknikken er en større kostnad som sannsynligvis vil kreve ekstra bevilgninger. Vi antar en kostnad på mellom 12 og 17 millioner kroner og at oppgraderingen bør gjøres innen 2 til 5 år. Vi har tatt inn en konsulent for å få en uavhengig vurdering av behov og kostnader.

Avsetninger og kostnader

KHIO begynte å sette av midler til en vedlikeholdsfond i 2012. Til dagens dato er det satt av ca. kr 10 400 000. Vi forutsetter en moderate økning på avsetninger de kommende årene men må notere at i 2016 ble fondet redusert med 3,6 millioner. Det er viktig å notere at vedlikeholdsfondet skal dekke investeringskostnader for hele skolen. Kostnadene i denne analysen gjelder kun teknisk produksjon – scenene og verkstedene.

Vår analyse viser et behov for kortsiktige investeringer på ca. 42 000 000. Dette overstiger det vi har mulig å betjene fra investeringsfondet. Uten ekstern finansiering vil vi måtte gradvis redusere tjenestene vi kan tilby, med eventuelle stengning av scener og / eller verksteder. Med ekstern finansiering av de større kostnadene på scenene og verkstedene som kommer samlet etter 15 års drift, står vi igjen med et gjennomsnittlig årlig behov på ca. 2,8 millioner, noe som bør være mulig å betjene innenfor våre rammer.

Behov for tilleggsbevilgninger

På grunn av manglende avsetninger før 2012 og det store investeringsbehovet som kommer konsentrert og på kort tid, foreslår vi at KHIO søke ekstra bevilgninger for å dekke kostnader til renovering av teaterteknikken og akutte HMS tiltak på verkstedene. Søknaden presenteres som en «satsingsforslag utenfor rammen» som leveres sammen med budsjettforslag for 2019.

Prioritet 2 Stipendiatstillinger

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har foreslått å opprette en ny doktorgrad basert på utøvende og skapende kunst, kalt philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid. Forslaget bygger på erfaringene med Stipendiatprogrammet som ble opprettet i 2003. Stipendiatprogrammet gir kandidatene kompetanse på nivå med de organiserte doktorgradsprogrammene, og kandidatene får et diplom ved fullføring. Universitets- og høyskolerådets (UHR) nasjonale råd for kunstnerisk utviklingsarbeid (NRKU) har i 2013 og 2015 utredet muligheten for å kunne opprette en doktorgrad basert på utøvende og skapende kunstnerisk virksomhet. Hensikten er en normalisering av den høyeste utdanningen innen utøvende og skapende kunstfag

Kunsthøgskolens ambisjoner

Kunsthøgskolen har det bredeste fagmiljøet i Norge, med en lang rekke høyt spesialiserte fagfelt innen fagområdet kunst. Historisk har Kunsthøgskolen i Oslo fått tildelt 2-4 stipendiatstillinger gjennom stipendiatprogrammet og siden 2014 har Kunsthøgskolen systematisk bygget opp en ramme for egenfinansiering av stipendiatstillinger utover de eksterne stillinger. Denne oppbyggingen er et ledd i en strategisk satsning om å sikre Kunsthøgskolen faglige fullmakter på høyeste nivå og faglig autonomi innen hele bredden av fagområdet kunst. Kunsthøgskolen har fra august 2017 ansatt forskningsleder i en nyopprettet stilling. Forskningsleder er faglig leder for stipendiatprogrammet ved Kunsthøgskolen. Kunsthøgskolen har høye ambisjoner og vi har demonstrert betydelig vilje til å omprioritere for å nå våre mål.

Basert på Kunnskapsdepartementets initiativ om å opprette en ny doktorgrad planlegger Kunsthøgskolen nå å opprette en ph.d. som skal dekke hele bredden av Kunsthøgskolens fagfelt. Opptak planlegges fra høsten 2018.

Utfordringer

Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid har gjennomført en undersøkelse som sammenligner ressursfordeling mellom fagansatte som er ansatt på grunnlag av kunstnerisk kompetanse og fagansatte som er ansatt på vitenskapelig kompetanse i UH-sektoren i Norge:

	Kunstnerisk kompetanse	Vitenskapelig kompetanse
Undervisnings- og forskningsstillinger	4,0 %	96,0 %
Stipendiatstillinger	1,0 %	99,0 %
Eksterne forskningsmidler (NFR, PKU)	0,3 %	99,7 %

Oversikten viser at fagansatte som er ansatt basert på kunstnerisk kompetanse og som utvikler sine fag gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid har vesentlig dårligere rammebetingelser for å sikre fagutviklingen enn ansatte som utvikler sine fag gjennom forskning. Dette er en åpenbar urimelig skjevfordeling. Kunsthøgskolen er den UH-institusjonen i Norge som har høyest andel fagansatte basert på kunstnerisk kompetanse (mer enn 90%). Dette betyr at våre ambisjoner om å løfte fagfeltene innen våre ansvarsområder har vesentlig dårligere rammebetingelser enn alle andre institusjoner i sektoren.

Søknad

Kunsthøgskolen søker om en fast rammeøkning for å kunne realisere ambisjoner om å etablere en kunstnerisk ph.d. grad med det bredeste faglige grunnlaget innen fagområdet kunst i Norge. For å sikre at Kunsthøgskolens doktorgradsprogram kan ivareta behovene for hele bredden av fagområdet kunst er det avgjørende å øke antall stillinger i Kunsthøgskolens planlagte doktorgradsprogram. Det er et spesielt nødvendig tiltak fordi dagens rammebetingelser har en urimelig skjevfordeling av ressurser som underfinansierer Kunsthøgskolens faglige virksomhet spesielt.

I tillegg til nåværende midler fra Kunnskapsdepartementet (som tidligere kom fra PKU) og Kunsthøgskolens egen satsning er det behov for å øke antall stipendiater med 2 stipendiater pr. år over en tre-årig periode som en fast rammeøkning, slik at Kunsthøgskolen fremover fast kan ta opp 7 stipendiater pr år og ha ca. 20 stipendiater i programmet fremover.

Tiltak	Kap/post	2018	2019	2020	2021
Stipendiatstillinger fast rammeøkning (sats 1 202 000 pr år)		2 stillinger halvårs-virkning	2 stillinger halvårs-virkning + 2 stillinger helårsvirkning	2 stillinger halvårs-virkning + 4 stillinger helårsvirkning	6 stillinger helårs-virkning
		1 202 000,-	3 606 000,-	6 010 000,-	7 212 000,-

Forslag til vedtak:

Styret ber administrasjonen om å søke om bevilgning utenfor rammen (satsingsforslag) for budsjettåret 2019 i henhold til ovenstående, innen Kunnskapsdepartementets frist 1. nov 2017.
